

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-6/21/6

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Raiko Kaur

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 26.03.2021, Tallinn

Ettekirjutuse adressaat Eesti Metsakinnistud OÜ (14863578)
silverraig@gmail.com
info@eestimetsakinnistud.ee

vastutav isik Juhatuse liige

RESOLUTSIOON: Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti d ning lõike 2 punktide f ja g, samuti arvestades IKÜM artiklitega 5, 6, 12, 14, 15 teeb Andmekaitse Inspektsioon Eesti Metsakinnistud OÜ-le täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada ebaseaduslik andmetöötlus, mis puudutab kinnistu omanike andmete otsimist või soetamist (nt kinnistusraamatust), omaniku nime järgi kontaktandmete (numbrite/e-posti aadresside) otsimist (nt Interneti otsingumootoreid kasutades) ja/või eeltooduga seoses inimestele helistamist või kirjutamist.
2. Kustutada kõik isikuandmed, mis on kogutud punktis 1 kirjeldatud viisil.
3. Kinnitada ja tagada, et inimesi, kelle isikuandmed on saadud kolmandatest allikatest (sh avalikest allikatest), teavitatakse isikuandmete töötlemisest vastavalt IKÜM artiklitele 12 ja 14.
4. Kinnitada ja tagada, et isikuandmete töötlemisega seotud pöördumistele vastatakse edaspidi nõuetekohaselt, ehk vastamisel lähtutakse IKÜM artiklitest 12, 14 ja 15.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtjaks **09.04.2021.a.** Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtjaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa

Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee

Registrikood 70004235

enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 5000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alata väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon (inspeksioon) sai 20.11.2020 asjas number 2.1.-1/20/4253 kaebuse, milles oli märgitud, et 20.11.2020 kell 10.25 helistati numbrilt 56913339 tema numbrile ning esitleti ennast kui Eesti Metsakinnistu ettevõtet. Kui inimene küsis, mis alusel talle helistatakse ja kuidas teatakse tema nime, telefoninumbrit ja seost küsitava kinnistu kohta, siis helistaja vastas, et praegu arvutist vaatab ja ei tea rohkem midagi. Seoses sellega algatasime järelevalvemenetluse

Järelevalvemenetluse raames esitasime 22.01.2021 Eesti Metsakinnistud OÜ-le järelepärimise, millele vastas ettevõtte esindaja 05.02.2021 järgmiselt:

Saadame Teile Eesti Metsakinnistute poolse vastuse.

Millistest allikatest olete kogunud (saanud) [kaebuse esitaja nimi] isikuandmed? Tuua iga andmevälja (sh nime, telefoninumbri, kinnistu aadressi/nime) osas andmete päritoluallikad eraldi välja.

Meile pakkus huvi [kinnistu nimi] kinnistu põllumaa. Omaniku andmed soetasime <https://kinnistusraamat.rik.ee>, kust saime omaniku nime ja omaniku nime järgi otsides leidsime internetist numbri, kus [kaebuse esitaja nimi] on juhatuse liige ja sealt suunati meid edasi [kaebuse esitaja nimi]

2.Kas ja millisel õiguslikul alusel kogusite ja kasutasite [kaebuse esitaja nimi] isikuandmeid? Andmeid otsime interneti otsingust ja neid kuhugi meie ei ole kogunud.

2.1.Kui õiguslik alus andmetöötluseks puudus, siis kinnitada seda.

Kuna meil endal neid andmeid ei ole, siis meie neid ka ei töötle.

Andmekaitse Inspeksioon Eesti Metsakinnistud OÜ seisukohaga ei nõustunud ning 09.02.2021 saatsime ettevõttele ettepaneku, milles märkisime järgmist:

1. Lõpetada isikuandmete töötlemine, kui see ei vasta vähemalt ühele isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimusele.

1.1.Sh lõpetada andmetöötlus, mis puudutab kinnistu omanike andmete (nimede) soetamist kinnistusraamatust, omaniku nime järgi Interneti otsingumootoritest numbrite/e-posti aadresside otsimist ja/või eeltooduga seoses inimestele helistamist või kirjutamist.

2. Saata inspeksioonile kinnitus, et punktides 1. ja 1.1. toodud ettepanekud on täidetud (selline andmetöötlus on lõpetatud).

Vastata ettepanekule viivitamata, kuid hiljemalt 17.02.2021.

17.02.2021 vastas Eesti Metsakinnistud OÜ järgmiselt: Kinnitame, et Eesti Metsakinnistud OÜ on lõpetanud isikuandmete töötlemise.

Seoses sellega tegi inspeksioon 18.02.2021 Eesti Metsakinnistud OÜ-le noomituse ning lõpetasime asjas nr 2.1.-1/20/4253 järelevalvemenetluse. Nimetatud dokumendis märkisime järgmist:

Asja materjalidest nähtuvalt pakkus Eesti Metsakinnistud OÜ-le huvi üks kinnistu, mille omaniku andmed (kaebuse esitaja nime) ostsid nad võrgulehe <https://kinnistusraamat.rik.ee> kaudu. Seejärel otsiti Interneti otsingumootorit kasutades kaebuse esitaja kontaktandmeid, et temaga ühendust võtta. Seega helistati konkreetset juhul kaebuse esitaja numbrile ning lisaks telefoninumbri teati ka isiku nime ja temale kuuluvat kinnistut, ehk Eesti Metsakinnistud OÜ töötles isikuandmeid.

Selgitame, et isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimustest. Inspeksioonile aga ei nähtu, kas ja millisel seaduslikul alusel saaks Eesti Metsakinnistud OÜ jätkata sellise praktikaga, kus soetatakse valimatult kinnistu omanike andmeid (nimesid) kinnistusraamatust, otsitakse seejärel Interneti otsingumootoreid kasutades isiku võimalik telefoninumber ja/või e-posti aadress ning helistatakse ja/või kirjutatakse inimesele kinnistuga seos. Samuti ei põhjendanud isikuandmete töötlemise seaduslikkust ka Eesti Metsakinnistud OÜ ise. Seega töötles Eesti Metsakinnistud OÜ kaebuse esitaja isikuandmeid ebaseaduslikult, ehk rikkus IKÜM artikkel 5 lg 1 punkti a, mille kohaselt peab isikuandmete töötlemisel tagama, et töötlemine on seaduslik (ehk vastab IKÜM artikkel 6 lõikele 1).

Lisaks eeltoodule on Eesti Metsakinnistud OÜ rikkunud ka muid IKÜM-s sätestatud kohustusi, sh IKÜM artiklites 5 ja 12 – 14 sätestatud tingimusi. Siiski arvestades sellega, et inspeksiooni hinnangul on Eesti Metsakinnistud OÜ eelmainitud tegevus ebaseaduslik (ei vasta IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimusele), siis sõltumata sellest, kas muud IKÜM-s sätestatud kohustused täidetakse või mitte, ei saa Eesti Metsakinnistud OÜ sellisel viisil andmetöötlust jätkata. Küll aga nende inimeste osas, kelle osas on juba andmeid ebaseaduslikult töödeldud, tuleb arvestada sellega, et inimeste võimalikele isikuandmete töötlemisega seotud pöördumistele tuleb vastata vastavalt IKÜM-s sätestatud tingimustele.

Arvestades eeltooduga, sh sellega, et Eesti Metsakinnistud OÜ on inspeksioonile kinnitanud, et sellisel viisil isikuandmete töötlemine on lõpetatud, teeme Eesti Metsakinnistud OÜ-le isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lg 2 punkti b alusel noomituse ning juhime tähelepanu järgnevale:

- 1. Isikuandmete vastutaval töötlejal on kohustus lähtuda isikuandmete töötlemisel isikuandmete kaitse üldmäärusest, sh artiklites 5 ja 6.** Isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimustest. Kui isikuandmete töötlemine ei vasta vähemalt ühele IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimusele, on isikuandmete töötlemine keelatud (ebaseaduslik). Samuti peab vastutav töötleja lähtuma ka kõigist IKÜM artikkel 5 sätestatud põhimõtetest.

Täiendavalt rõhutame, et järelevalvemenetluse raames on inspeksioon teinud ettepaneku lõpetada andmetöötlus, mis ei vasta IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimustele, sh lõpetada andmetöötlus, mis puudutab kinnistu omanike andmete (nimede) soetamist

kinnistusraamatust, omaniku nime järgi Interneti otsingumootoritest numbrite/e-posti aadresside otsimist ja/või eeltooduga seoses inimestele helistamist või kirjutamist. Järelevahtemenetluse raames on Eesti Metsakinnistud OÜ kinnitanud, et selline tegevus on lõpetatud. Samuti teeme Teile juba toimunud rikkumise osas ka noomituse. Arvestades eeltoodust, märgime, et olukorras, kus ebaseaduslik andmetöötlus siiski jätkub, teeb inspeksioon Teile selles osas ettekirjutuse ning määrab sunniraha. Inspeksioonil on võimalik igakordse rikkumise eest välja nõuda sunniraha, mille suurus on IKS § 60 kohaselt kuni 20 000 000 eurot või ettevõtja puhul kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastast kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

Lähtuvalt eeltoodust lõpetame järelevahtemenetluse.

Kuigi Eesti Metsakinnistud OÜ on inspeksioonile 17.02.2021 kinnitanud, et nad on lõpetanud isikuandmete töötlemise ning inspeksioon on selles osas ka ettevõttele 18.02.2021 noomituse teinud ning hoiatanud ettevõtet ebaseadusliku tegevuse jätkumise eest, on Eesti Metsakinnistud OÜ siiski jätkanud isikuandmete töötlemisega, mis ei vasta IKÜM-s sätestatud nõutele.

1. 22.02.2021 asjas number 2.1.-5/21/677 sai inspeksioon järgmise pöördumise: *Mitmeid kordi helistab mulle metsa kokkuostufirma ja soovib [nimi]. Ütlen, et ei saa ja ta ei müü oma metsa/maad. Minu abikaasa nimi on [nimi].*

Nüüd on nad helistanud lühikese aja jooksul kaks korda. Viimane kord täna.

Lõpuks küsisin, et kuskohast te saite minu numbri ja kuidas seostate selle [nimi]. Vastus "ei tea". Küsisin siis, et kas te helistate suvalistele numbritele ja küsite [nimi], et ehk läheb täppi. Vastus "jah".

Ma ei mäleta, mis ettevõttega täpsemalt tegemist on. Helistasin tagasi ja soovisin täpsustada. Selle peale pandi toru ära ja enam korduvatele katsetele nad ei vasta.

Number, millelt helistati on 56913339.

Minu soov:

- 1) Mis ettevõttega on tegu?
  - 2) Kuskohast nad sai minu numbri?
  - 3) Millise info alusel nad seostavad minu numbri [nimi] numbriga?
  - 4) Ja kuskohast nad võtavad info inimese maaomandi kohta? Jah, kinnistusraamatust saab vaadata, aga vaevalt nad kõiki suvalisi inimesi hakkavad läbi vaatama ehku peale?
2. 22.03.2021 asjas number 2.1.-5/21/1160 sai inspeksioon järgmise pöördumise: *Eelmisel aastal (vt eelnevat kirjavahetust) helistati mulle Eesti Metsakinnistud OÜ-st. Teatasin, et soovin et nad võtaksid mu nime ja numbri oma meililistist maha. Ütlesin ka, et sellise nimekirja omamine on ebaseaduslik ja **palusin enda info kustutamist tema andmebaasist/nimekirjast. Võttis teatavaks ja lubas kustutada.***

Täna, 22.03, tuli taas samalt numbrilt ja samalt ettevõttelt telefonikõne: 56913339, helistajaks [nimi], Eesti Metsakinnistud OÜ.

[nimi]: Minu andmetel omate kinnistuid.

Mina: Milliseid?

[nimi]: [kinnistu nimi]

Mina: Kust te mu numbri saite.

[nimi]: Kogele, et ei tea, kust mu numbri sai.

Mina: mille alusel te mulle siis numbri valisite ja mu ära seostasite kinnistuga [kinnistu nimi]?

[nimi]: Internetist.

Mina: Mu numbrit ei ole seal.

[nimi]: Mu number on tal on listis, nimekirjas ja sealt valis.

Mina: Mis mõttes nimekirjas, teil ei pidavat ju olema listi ja olite mu numbri internetist saanud.

[nimi]: "Neid nimekirju ikka ringleb" ja lubas taas ära kustutada.

Selgitasin taas, et GDPR-i järgi ei ole lubatud levitada ega osta sellist nimekirja minu kontaktandmetega. Tal ja tema ettevõttel võib sellisest tegevusest probleem tekkida. Lubas taas mu numbri oma nimekirjast (mida tal ei pidavat ju olema) kustutada.

Palun, kas Teil oleks midagi võimalik teha selle ettevõtte või teistega, et neil tekiks ka reaalne GDPR-ist kinnipidamine? [...] Kuid minu probleem on rohkem see, et mu kinnistu ja mu nimi ja mu telefoninumber on kusagil nimekirja/CRMi abil ära seotud ja ma ei soovi seda. Ka järgmine aasta ei soovi ma seda.

3. 25.03.2021 asjas number 2.1.-1/21/1213 sai inspeksioon järgmise pöördumise: *Mulle helistati telefonile 25.03.2021 firmast Eesti Metsakinnistud. Helistati numbrilt +37256913339, öeldi, et helistati minu kinnistu pärast, ja küsiti, kas on müügi mõtteid. Ütlesin, et ma ei saa aru, kust võtate minu andmed, mille peale kõne katkestati. Mul tekib küsimus, et miks sel teemal ei suhelnud helistaja, kust saadi minu andmed. Kas mulle tohib helistada ja küsida, kas mul on oma kinnistu müügi mõtteid? Ma ei ole kuskil kuulutanud, et soovin oma kinnistut müüa.*

Inspeksioon lõpetas 18.02.2021 asjas number 2.1.-1/20/4253 järelevalvemenetluse kuna Eesti Metsakinnistud OÜ vastas 17.02.2021 inspeksiooni 09.02.2021 saadetud ettepanekule, et Eesti Metsakinnistud OÜ on lõpetanud isikuandmete töötlemise.

Arvestades sellega, et Eesti Metsakinnistud OÜ on andnud inspeksioonile valeinformatsiooni, ehk kinnitas 17.02.2021, et isikuandmete töötlemine on lõpetatud, kuid viis päeva hiljem (22.02.2021) sai inspeksioon juba uue pöördumise, et Eesti Metsakinnistud OÜ on inimesele helistanud (ehk töödelnud isikuandmeid), ei saa inspeksioon lugeda 09.02.2021 saadetud ettepanekut kohaselt täidetuks, mistõttu uuendame ja jätkame järelevalvemenetlust asjas nr 2.1.-5/20/4253.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS

Inspeksioon tegi 09.02.2021 järgnevad ettepanekud ning andis võimaluse esitada ka oma arvamus ja vastuväited:

1. Lõpetada isikuandmete töötlemine, kui see ei vasta vähemalt ühele isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimusele.

1.1. Sh lõpetada andmetöötlus, mis puudutab kinnistu omanike andmete (nimede) soetamist kinnistusraamatust, omaniku nime järgi Interneti otsingumootoritest numbrite/e-posti aadresside otsimist ja/või eeltooduga seoses inimestele helistamist või kirjutamist.

2. Saata inspeksioonile kinnitus, et punktides 1. ja 1.1. toodud ettepanekud on täidetud (selline andmetöötlus on lõpetatud).

Vastata ettepanekule viivitamata, kuid hiljemalt 17.02.2021.

Haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohaselt on Teil õigus esitada Andmekaitse Inspeksioonile asja kohta ka oma arvamus ja vastuväited.

Seega inspeksioon on andnud ka Eesti Metsakinnistud OÜ-le võimaluse esitada vastuväiteid või oma arvamus. Eesti Metsakinnistud OÜ märkis aga 17.02.2021 saadetud vastuses üksnes seda, et

isikuandmete töötlemine on lõpetatud.

Lisaks võib haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 3 punkti 1 kohaselt haldusmenetluse läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata, kui viivitusest tuleneva kahju ärahoidmiseks või avalike huvide kaitseks on vaja viivitamatult tegutseda.

Inspektsiooni hinnangul oleks ka see olukord antud juhul kohaldatav, arvestades sellega, et Eesti Metsakinnistud OÜ-le on alles hiljuti (18.02.2021) tehtud noomitus ja selgitatud, et toimuv isikuandmete töötlemine oli ebaseaduslik ning see tuleb lõpetada (seejuures ettevõtte esindaja 17.02.2021 ka kinnitas, et isikuandmete töötlemine on lõpetatud), kuid ebaseaduslik isikuandmete töötlemine siiski jätkub. Samuti on inspektsioon ka kaebuse esitajat asjas number 2.1.-1/20/4253 18.02.2021 teavitanud, et Eesti Metsakinnistud OÜ on kinnitanud, et isikuandmete töötlemine on lõpetatud. Arvestades eeltooduga (sh faktiliste asjaoludega) ning Andmekaitse Inspektsiooni põhjendustega, on tegemist olulise rikkumisega, mis tuleb lõpetada esimesel võimalusel. Lisaks võtab inspektsioon siin arvesse ka seda, et inimestel endal ei ole võimalik andmetöötlejalt mõistlikke vastuseid enda isikuandmete töötlemise osas saada, ehk antakse nii ebamääraseid vastuseid kui ka katkestatakse telefonikõnesid. Tegemist on väga olulise andmesubjekti õiguse (saada teavet enda kohta käivate isikuandmete töötlemiste kohta) rikkumisega.

Samuti tuleb rõhutada, et Eesti Metsakinnistud OÜ esindaja väitis, et isikuandmete töötlemine on lõpetatud ehk inspektsioonile on antud valeinformatsiooni. Seetõttu on ka oluline võimalikult kiiresti õiguslik olukord taastada ning kaebuse esitaja õiguslikud ootused tagada.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Isikuandmeteks on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige selle identifitseerimistunnuse põhjal nagu näiteks nimi, kontaktandmed (vt IKÜM artikkel 4 punkt 1).

Asja number 2.1.-5/20/4253 materjalidest nähtuvalt pakkus Eesti Metsakinnistud OÜ-le huvi üks kinnistu, mille omaniku andmed (kaebuse esitaja nime) otsid nad võrgulehe <https://kinnistusraamat.rik.ee> kaudu. Seejärel otsiti Interneti otsingumootorit kasutades kaebuse esitaja kontaktandmeid, et temaga ühendust võtta. Seega helistati konkreetsel juhul kaebuse esitaja numbrile ning lisaks telefoninumbrile teati ka isiku nime ja temale kuuluvat kinnistut, ehk Eesti Metsakinnistud OÜ töötles isikuandmeid.

Kuigi 17.02.2021 kinnitas Eesti Metsakinnistud OÜ, et isikuandmete töötlemine on lõpetatud, siis inspektsioonile 22.02.2021 saadetud pöördumisest on näha, et Eesti Metsakinnistud OÜ on 22.02.2021 helistanud ja soovinud rääkida konkreetse inimesega kinnistu müügi teemal. 22.03.2021 saadetud pöördumisest on näha, et 22.03.2021 helistas Eesti Metsakinnistud OÜ inimesele ning teadis seejuures inimese nime, telefoninumbrit ja kinnistut. Samuti jäeti inimese isikuandmete töötlemisega seotud küsimustele nõuetekohaselt vastamata. 25.03.2021 saadetud pöördumisest on näha, et inimesele on helistatud, kuid on jäetud inimese isikuandmete töötlemisega seotud pöördumisele vastamata ning kõne katkestati.

Selgitame, et isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimustest. Inspektsioonile aga ei nähtu, kas ja millisel seaduslikul alusel saaks Eesti Metsakinnistud OÜ jätkata sellise praktikaga, kus otsitakse (ostetakse) valimatult kinnistu omanike nimesid (nt kinnistusraamatust), otsitakse seejärel isiku võimalik telefoninumber ja/või e-posti aadress (nt Interneti otsingumootoreid kasutades) ning helistatakse ja/või kirjutatakse inimesele kinnistuga seoses. Samuti ei ole põhjendanud isikuandmete töötlemise seaduslikkust ka Eesti Metsakinnistud OÜ ise. Vastupidi, Eesti Metsakinnistud OÜ on kinnitanud, et isikuandmete

töötlemine on lõpetatud. Seejuures juhime ka tähelepanu, et isikuandmete töötlemise seaduslikkuse tõendamise kohustus on vastutaval töötlejal ning olukorras, kus vastutav töötleja seda tõendada ei suuda, tuleb isikuandmete töötlemine ka (tegelikult) lõpetada.

Lisaks eeltoodule on Eesti Metsakinnistud OÜ rikkunud ka muid IKÜM-s sätestatud kohustusi.

Isikuandmete töötlemisel tuleb tagada, et töötlemine vastaks täielikult IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtetele, sh lõike 1 punktidele a ja d:

- töötlemine on seaduslik, õiglane ja inimesele läbipaistev;
- isikuandmed on õiged.

Kui isikuandmete töötlemine ei vasta IKÜM artikkel 5 sätestatud põhimõtetele, on isikuandmete töötlemine keelatud. Nende põhimõtete täitmist eest vastutab ja nende täitmist peab tõendama andmetöötleja ise (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2).

IKÜM artikkel 5 lg 1 punkti a kohaselt peab isikuandmete töötlemine olema seaduslik, õiglane ja inimesele läbipaistev. Läbipaistvuse põhimõte eeldab seda, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. Ehk koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14. Asja materjalidest nähtuvalt ei kogu Eesti Metsakinnistud OÜ isikuandmeid andmesubjektilt endalt, mistõttu tuleb inimestele teabe andmise sisu osas lähtuda IKÜM artiklist 14. Seejuures tuleb inimesele edastada teave muuhulgas selle osas, kes on isikuandmete vastutav töötleja, millisel õiguslikul alusel isikuandmete töödeldakse, millised on kogutud isikuandmete liigid (nt nimi, telefoninumber, e-posti aadress, kinnistu andmed), teave selle kohta, kus kohast on inimese andmed saadud. Inspektsioonile esitatud pöördumistest on näha, et Eesti Metsakinnistud OÜ IKÜM-s sätestatud kohustusi ei täida ning inimestele arusaadavaid selgitusi isikuandmete töötlemise osas ei anna. Lisaks väidetakse, et andmed saadakse internetist, kuigi andmed ei ole sealt kättesaadavad ning katkestatakse ka kõnesid, kui tuleb anda selgitusi isikuandmete töötlemise osas. Sellest lähtuvalt on tegemist väga olulise andmesubjekti õiguste rikkumisega ning sellisel viisil isikuandmete töötlemine on igal juhul keelatud.

Lisaks on asja materjalidest ka näha, et töödeldavad isikuandmed ei ole õiged, ehk helistatakse numbritele, mis ei kuulu selle inimesele, kellega soovitakse rääkida. Ka sellisel viisil andmete töötlemine (sh kogumine ja kasutamine) on keelatud.

Kuigi inspektsiooni hinnangul on Eesti Metsakinnistud OÜ eelmainitud tegevus ebaseaduslik ehk sellise tegevusega ei saa Eesti Metsakinnistud OÜ jätkata, on Eesti Metsakinnistud OÜ kohustatud siiski nendele inimestele, kelle isikuandmeid on juba töödeldud, vastamisel lähtuma IKÜM artiklitest 12, 14 ja 15. Seejuures ei piisa sellest, kui inimesele öeldakse, et andmed on saadud internetist kui tegelikult neid andmeid seal ei ole. Kui andmed on saadud avalikest allikatest (nt leitud interneti otsingumootoreid kasutades), siis tuleb inimestele edastada ka konkreetne link, kus andmed kätte saadi.

Samuti on andmetöötlejal kohustus esitada andmesubjektidele IKÜM artiklis 14 sätestatud teave ilma inimese eelneva pöördumiseta ning seda mõistliku aja jooksul pärast isikuandmete saamist, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul või kui isikuandmeid kasutatakse andmesubjekti teavitamiseks, siis hiljemalt asjaomase andmesubjekti esmakordse teavitamise ajal (vt IKÜM artikkel 14 lõige 3). Ehk konkreetsetel juhtudel oleks pidanud Eesti Metsakinnistud OÜ teavitama inimesi isikuandmete töötlemisest hiljemalt ühe kuu jooksul andmete saamisest või kui inimesele helistatakse varem, tuleb teavitada teda IKÜM artikkel 14 lõigetes 1 ja 2 sätestatud teabest esimese kõne ajal. Nimetatud kohustuse on Eesti Metsakinnistud OÜ jätnud aga täitmata.

Lähtuvalt eeltoodust on Eesti Metsakinnistud OÜ tegevus, mis puudutab kinnistu omanike andmete otsimist või soetamist, omaniku nime järgi kontaktandmete otsimist ja/või eeltooduga seoses inimestele helistamist või kirjutamist, olnud ebaseaduslik. Lisaks on Eesti Metsakinnistud OÜ jätnud täitmata ka muud IKÜM-s sätestatud kohustused, sh on jäetud täitmata andmesubjektide oluline õigus saada teavet enda isikuandmete töötlemise osas. Seega tuleb sellisel viisil isikuandmete töötlemine viivitamata lõpetada ning ebaseaduslikult kogutud andmed ka viivitamata kustutada.

-

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 2 punktidele f ja g, on inspeksioonil õigus kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld ning anda korraldus, et isikuandmed kustutataks.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja asjaolu, et konkreetsel juhul töödeldakse isikuandmeid ebaseaduslikult (andmetöötlus ei vasta IKÜM artiklites 5, 6, 12 ja 14 sätestatud nõuetele), Eesti Metsakinnistud OÜ on andnud 17.02.2021 inspeksioonile valeinformatsiooni seoses isikuandmete töötlemise lõpetamisega ning inspeksioon on 18.02.2021 saadetud pöördumises selgitanud, et Eesti Metsakinnistud OÜ tegevus on olnud ebaseaduslik ning märkinud, et olukorras, kus ebaseaduslik andmetöötlus jätkub, teeb inspeksioon Eesti Metsakinnistud OÜ-le selles osas ettekirjutuse ning määrab sunniraha, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

/allkirjastatud digitaalselt/

Raiko Kaur
jurist
peadirektori volitusel